Matematyka dyskretna 5. Zasada włączeń i wyłączeń

19.11.2020

Wejdź na stronę
https://adamski.students.wmi.amu.edu.pl/
zasadawlaczeniwylaczen.html
i rozwiąż znajdujące się tam zadanie (zalecana przeglądarka to
Google Chrome).

Twierdzenie (Zasada włączeń i wyłączeń)

Niech A_1,A_2,A_3 będą dowolnymi zbiorami skończonymi. Wówczas

$$|A_1 \cup A_2| = |A_1| + |A_2| - |A_1 \cap A_2|$$

oraz

$$|A_1 \cup A_2 \cup A_3| = |A_1| + |A_2| + |A_3|$$
$$-|A_1 \cap A_2| - |A_1 \cap A_3| - |A_2 \cap A_3|$$
$$+|A_1 \cap A_2 \cap A_3|.$$

Ile jest ciągów binarnych długości 8, które zaczynają się jedynką lub kończą dwoma zerami.

Ile jest ciągów binarnych długości 8, które zaczynają się jedynką lub kończą dwoma zerami.

A – zbiór ciągów długości 8 zaczynających się jedynką

Ile jest ciągów binarnych długości 8, które zaczynają się jedynką lub kończą dwoma zerami.

- A zbiór ciągów długości 8 zaczynających się jedynką
- B zbiór ciągów długości 8 kończących się dwoma zerami

Ile jest ciągów binarnych długości 8, które zaczynają się jedynką lub kończą dwoma zerami.

A – zbiór ciągów długości 8 zaczynających się jedynką

B – zbiór ciągów długości 8 kończących się dwoma zerami

Chcemy wyznaczyć

Ile jest ciągów binarnych długości 8, które zaczynają się jedynką lub kończą dwoma zerami.

A – zbiór ciągów długości 8 zaczynających się jedynką

B – zbiór ciągów długości 8 kończących się dwoma zerami

Chcemy wyznaczyć $|A \cup B|$.

- A zbiór ciągów długości 8 zaczynających się jedynką
- B zbiór ciągów długości 8 kończących się dwoma zerami
 - Ile jest ciągów, które zaczynają się jedynką?

- A zbiór ciągów długości 8 zaczynających się jedynką
 B zbiór ciągów długości 8 kończących się dwoma zerami
 - Ile jest ciągów, które zaczynają się jedynką?

$$|A| = 2^{8-1} = 2^7$$

- A zbiór ciągów długości 8 zaczynających się jedynką
 B zbiór ciągów długości 8 kończących się dwoma zerami
 - Ile jest ciągów, które zaczynają się jedynką?

$$|A| = 2^{8-1} = 2^7$$

$$|B| = 2^{8-2} = 2^6$$

- A zbiór ciągów długości 8 zaczynających się jedynką
 B zbiór ciągów długości 8 kończących się dwoma zerami
 - Ile jest ciągów, które zaczynają się jedynką?

$$|A| = 2^{8-1} = 2^7$$

$$|B| = 2^{8-2} = 2^6$$

$$|A \cap B| = 2^{8-2-1} = 2^5$$

- A zbiór ciągów długości 8 zaczynających się jedynką
 B zbiór ciągów długości 8 kończących się dwoma zerami
 - Ile jest ciągów, które zaczynają się jedynką?

$$|A| = 2^{8-1} = 2^7$$

$$|B| = 2^{8-2} = 2^6$$

$$|A \cap B| = 2^{8-2-1} = 2^5$$

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|$$

- A zbiór ciągów długości 8 zaczynających się jedynką
 B zbiór ciągów długości 8 kończących się dwoma zerami
 - Ile jest ciągów, które zaczynają się jedynką?

$$|A| = 2^{8-1} = 2^7$$

$$|B| = 2^{8-2} = 2^6$$

$$|A \cap B| = 2^{8-2-1} = 2^5$$

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B| = 2^7 + 2^6 - 2^5 = 2^5 \cdot (4 + 2 - 1) = 160$$

lle jest dodatnich liczb całkowitych równych co najwyżej 1000 niepodzielnych ani przez 8, ani przez 6, ani przez 15?

lle jest liczb podzielnych przez n w przedziale [1,m]? Jest ich $\lfloor \frac{m}{n} \rfloor$, czyli część całkowita z $\frac{m}{n}$.

Jest ich $\lfloor \frac{m}{n} \rfloor$, czyli część całkowita z $\frac{m}{n}$.

Liczba jest podzielna przez każdą z liczb $a_1, a_2, ... a_n$ wtedy i tylko wtedy, gdy jest podzielna przez

Jest ich $\lfloor \frac{m}{n} \rfloor$, czyli część całkowita z $\frac{m}{n}$.

Liczba jest podzielna przez każdą z liczb $a_1, a_2, ... a_n$ wtedy i tylko wtedy, gdy jest podzielna przez $NWW(a_1, a_2, ..., a_n)$.

Jest ich $\lfloor \frac{m}{n} \rfloor$, czyli część całkowita z $\frac{m}{n}$.

Liczba jest podzielna przez każdą z liczb $a_1, a_2, ... a_n$ wtedy i tylko wtedy, gdy jest podzielna przez $NWW(a_1, a_2, ..., a_n)$.

Jak obliczyć najmniejszą wspólną wielokrotność?

Jest ich $\lfloor \frac{m}{n} \rfloor$, czyli część całkowita z $\frac{m}{n}$.

Liczba jest podzielna przez każdą z liczb $a_1, a_2, ... a_n$ wtedy i tylko wtedy, gdy jest podzielna przez $NWW(a_1, a_2, ..., a_n)$.

Jak obliczyć najmniejszą wspólną wielokrotność?

Rozkładamy każdą z liczb a_i na czynniki pierwsze.

Jest ich $\lfloor \frac{m}{n} \rfloor$, czyli część całkowita z $\frac{m}{n}$.

Liczba jest podzielna przez każdą z liczb $a_1, a_2, ... a_n$ wtedy i tylko wtedy, gdy jest podzielna przez $NWW(a_1, a_2, ..., a_n)$.

Jak obliczyć najmniejszą wspólną wielokrotność?

- 1 Rozkładamy każdą z liczb ai na czynniki pierwsze.
- ② Dla każdej liczby pierwszej p występującej w rozkładzie którejś z liczb a_i szukamy maksymalnego k t.że p^k występuje w rozkładzie którejś z liczb a_i .

Jest ich $\lfloor \frac{m}{n} \rfloor$, czyli część całkowita z $\frac{m}{n}$.

Liczba jest podzielna przez każdą z liczb $a_1, a_2, ... a_n$ wtedy i tylko wtedy, gdy jest podzielna przez $NWW(a_1, a_2, ..., a_n)$.

Jak obliczyć najmniejszą wspólną wielokrotność?

- 1 Rozkładamy każdą z liczb ai na czynniki pierwsze.
- Ola każdej liczby pierwszej p występującej w rozkładzie którejś z liczb a_i szukamy maksymalnego k t.że p^k występuje w rozkładzie którejś z liczb a_i.
- **1** Mnożymy przez siebie te największe grupy czynników, czyli $p_1^{k_1} \cdot p_2^{k_2} \cdot \ldots \cdot p_t^{k_t}$.

Policzmy NWW(6, 8, 15).

$$6 = 2 \cdot 3 = 2^1 \cdot 3^1,$$

$$6 = 2 \cdot 3 = 2^1 \cdot 3^1,$$

 $8 = 2 \cdot 2 \cdot 2 = 2^3.$

$$6 = 2 \cdot 3 = 2^{1} \cdot 3^{1},$$

$$8 = 2 \cdot 2 \cdot 2 = 2^{3},$$

$$15 = 3 \cdot 5 = 3^{1} \cdot 5^{1}.$$

$$6 = 2 \cdot 3 = 2^{1} \cdot 3^{1},$$

$$8 = 2 \cdot 2 \cdot 2 = 2^{3},$$

$$15 = 3 \cdot 5 = 3^{1} \cdot 5^{1}.$$

	2	3	5
6	1	1	0
8	3	0	0
15	0	1	1

Policzmy NWW(6,8,15). Rozkładamy poszczególne liczby na czynniki pierwsze:

$$6 = 2 \cdot 3 = 2^{1} \cdot 3^{1},$$

$$8 = 2 \cdot 2 \cdot 2 = 2^{3},$$

$$15 = 3 \cdot 5 = 3^{1} \cdot 5^{1}.$$

	2	3	5
6	1	1	0
8	3	0	0
15	0	1	1

Z każdej kolumny wybieramy maksimum:

Policzmy NWW(6,8,15). Rozkładamy poszczególne liczby na czynniki pierwsze:

$$6 = 2 \cdot 3 = 2^{1} \cdot 3^{1},$$

$$8 = 2 \cdot 2 \cdot 2 = 2^{3},$$

$$15 = 3 \cdot 5 = 3^{1} \cdot 5^{1}.$$

Z każdej kolumny wybieramy maksimum:

$$NWW(6,8,15) = 2^3 \cdot 3^1 \cdot 5^1 = 120.$$

Zadanie	na rozgrzewkę	
	Zadanie A.1	
	Zadanie A.2	

Zadanie A.3 Zadanie A.4 Zadanie A.5

$$NWW(6,8) =$$

$$NWW(6,8) = 24$$

$$NWW(6,8) = 24$$

 $NWW(6,15) =$

$$NWW(6,8) = 24$$

 $NWW(6,15) = 30$

Obliczamy pozostałe NWW:

$$NWW(6,8) = 24$$

 $NWW(6,15) = 30$
 $NWW(8,15) =$

Obliczamy pozostałe NWW:

$$NWW(6,8) = 24$$

 $NWW(6,15) = 30$
 $NWW(8,15) = 120$

A – zbiór liczb podzielnych przez 6 w przedziale [1,1000]

A – zbiór liczb podzielnych przez 6 w przedziale [1,1000]

B – zbiór liczb podzielnych przez 8 w przedziale [1,1000]

- A zbiór liczb podzielnych przez 6 w przedziale [1,1000]
- B zbiór liczb podzielnych przez 8 w przedziale [1,1000]
- C zbiór liczb podzielnych przez 15 w przedziale [1, 1000]

A – zbiór liczb podzielnych przez 6 w przedziale [1,1000]

B – zbiór liczb podzielnych przez 8 w przedziale [1,1000]

C – zbiór liczb podzielnych przez 15 w przedziale [1,1000]

Wówczas szukamy

A – zbiór liczb podzielnych przez 6 w przedziale [1,1000]

B – zbiór liczb podzielnych przez 8 w przedziale [1,1000]

C – zbiór liczb podzielnych przez 15 w przedziale [1,1000]

Wówczas szukamy $|A' \cap B' \cap C'|$.

A – zbiór liczb podzielnych przez 6 w przedziale [1,1000]

B – zbiór liczb podzielnych przez 8 w przedziale [1, 1000]

C – zbiór liczb podzielnych przez 15 w przedziale [1, 1000]

Wówczas szukamy $|A' \cap B' \cap C'|$.

Korzystając z **prawa De Morgana** otrzymujemy:

- A zbiór liczb podzielnych przez 6 w przedziale [1,1000]
- B zbiór liczb podzielnych przez 8 w przedziale [1, 1000]
- C zbiór liczb podzielnych przez 15 w przedziale [1, 1000]

Wówczas szukamy $|A' \cap B' \cap C'|$.

Korzystając z **prawa De Morgana** otrzymujemy:

$$A' \cap B' \cap C' = (A \cup B \cup C)'$$

- A zbiór liczb podzielnych przez 6 w przedziale [1,1000]
- B zbiór liczb podzielnych przez 8 w przedziale [1, 1000]
- C zbiór liczb podzielnych przez 15 w przedziale [1,1000]

Wówczas szukamy $|A' \cap B' \cap C'|$.

Korzystając z **prawa De Morgana** otrzymujemy:

$$A'\cap B'\cap C'=(A\cup B\cup C)'$$

Zatem policzymy $|A \cup B \cup C|$.

Zadanie A.3 Zadanie A.4 Zadanie A.5

$$|A| = |1000/6| = 166$$

$$|A| = \lfloor 1000/6 \rfloor = 166$$

 $|B| = \lfloor 1000/8 \rfloor = 125$

$$|A| = \lfloor 1000/6 \rfloor = 166$$

 $|B| = \lfloor 1000/8 \rfloor = 125$
 $|C| = \lfloor 1000/15 \rfloor = 66$

$$|A| = \lfloor 1000/6 \rfloor = 166$$

 $|B| = \lfloor 1000/8 \rfloor = 125$
 $|C| = \lfloor 1000/15 \rfloor = 66$
 $|A \cap B| = \lfloor 1000/NWW(6, 8) \rfloor = \lfloor 1000/24 \rfloor = 41$

$$|A| = \lfloor 1000/6 \rfloor = 166$$

$$|B| = \lfloor 1000/8 \rfloor = 125$$

$$|C| = \lfloor 1000/15 \rfloor = 66$$

$$|A \cap B| = \lfloor 1000/NWW(6, 8) \rfloor = \lfloor 1000/24 \rfloor = 41$$

$$|A \cap C| = \lfloor 1000/NWW(6, 15) \rfloor = \lfloor 1000/30 \rfloor = 33$$

$$|A| = \lfloor 1000/6 \rfloor = 166$$

$$|B| = \lfloor 1000/8 \rfloor = 125$$

$$|C| = \lfloor 1000/15 \rfloor = 66$$

$$|A \cap B| = \lfloor 1000/NWW(6, 8) \rfloor = \lfloor 1000/24 \rfloor = 41$$

$$|A \cap C| = \lfloor 1000/NWW(6, 15) \rfloor = \lfloor 1000/30 \rfloor = 33$$

$$|B \cap C| = \lfloor 1000/NWW(8, 15) \rfloor = \lfloor 1000/120 \rfloor = 8$$

$$|A| = \lfloor 1000/6 \rfloor = 166$$

$$|B| = \lfloor 1000/8 \rfloor = 125$$

$$|C| = \lfloor 1000/15 \rfloor = 66$$

$$|A \cap B| = \lfloor 1000/NWW(6, 8) \rfloor = \lfloor 1000/24 \rfloor = 41$$

$$|A \cap C| = \lfloor 1000/NWW(6, 15) \rfloor = \lfloor 1000/30 \rfloor = 33$$

$$|B \cap C| = \lfloor 1000/NWW(8, 15) \rfloor = \lfloor 1000/120 \rfloor = 8$$

$$|A \cap B \cap C| = \lfloor 1000/NWW(6, 8, 15) \rfloor = \lfloor 1000/120 \rfloor = 8$$

$$|A \cup B \cup C| =$$

$$|A \cup B \cup C| = |A| + |B| + |C| - |A \cap B| - |A \cap C| - |B \cap C| + |A \cap B \cap C| =$$

$$|A \cup B \cup C| = |A| + |B| + |C| - |A \cap B| - |A \cap C| - |B \cap C| + |A \cap B \cap C| =$$

= 166 + 125 + 66 - 41 - 33 - 8 + 8 = 283

Na mocy zasady włączeń i wyłączeń:

$$|A \cup B \cup C| = |A| + |B| + |C| - |A \cap B| - |A \cap C| - |B \cap C| + |A \cap B \cap C| =$$

$$= 166 + 125 + 66 - 41 - 33 - 8 + 8 = 283$$

Ile jest liczb niepodzielnych przez 6, 8 **ani** 15 w przedziale [1, 1000]?

Na mocy zasady włączeń i wyłączeń:

$$|A \cup B \cup C| = |A| + |B| + |C| - |A \cap B| - |A \cap C| - |B \cap C| + |A \cap B \cap C| =$$

$$= 166 + 125 + 66 - 41 - 33 - 8 + 8 = 283$$

Ile jest liczb niepodzielnych przez 6, 8 **ani** 15 w przedziale [1, 1000]?

$$|A' \cap B' \cap C'| =$$

Na mocy zasady włączeń i wyłączeń:

$$|A \cup B \cup C| = |A| + |B| + |C| - |A \cap B| - |A \cap C| - |B \cap C| + |A \cap B \cap C| =$$

$$= 166 + 125 + 66 - 41 - 33 - 8 + 8 = 283$$

lle jest liczb niepodzielnych przez 6, 8 **ani** 15 w przedziale [1, 1000]?

$$|A' \cap B' \cap C'| = |(A \cup B \cup C)'| =$$

Na mocy zasady włączeń i wyłączeń:

$$|A \cup B \cup C| = |A| + |B| + |C| - |A \cap B| - |A \cap C| - |B \cap C| + |A \cap B \cap C| =$$

$$= 166 + 125 + 66 - 41 - 33 - 8 + 8 = 283$$

lle jest liczb niepodzielnych przez 6, 8 **ani** 15 w przedziale [1, 1000]?

$$|A' \cap B' \cap C'| = |(A \cup B \cup C)'| = 1000 - |A \cup B \cup C|$$

Na mocy zasady włączeń i wyłączeń:

$$|A \cup B \cup C| = |A| + |B| + |C| - |A \cap B| - |A \cap C| - |B \cap C| + |A \cap B \cap C| =$$

$$= 166 + 125 + 66 - 41 - 33 - 8 + 8 = 283$$

Ile jest liczb niepodzielnych przez 6, 8 **ani** 15 w przedziale [1, 1000]?

$$|A' \cap B' \cap C'| = |(A \cup B \cup C)'| = 1000 - |A \cup B \cup C| = 717$$

Zadanie

15 osób wsiada do pustego pociągu składającego się z 4 wagonów. Na ile sposobów mogą oni wybrać wagony tak, aby żaden z wagonów nie pozostał pusty (kolejność wsiadania nie ma znaczenia)?

Zadanie A.4 Zadanie A.5

Pytanie 1: Na ile sposobów 15 osób może wejść do pociągu z 4 wagonami, jeśli wagony mogą pozostać puste?

Każda z osób wybiera jeden z 4 wagonów. Jest to wariacja z powtórzeniami, a więc mamy 4^{15} możliwości.

Każda z osób wybiera jeden z 4 wagonów. Jest to wariacja z powtórzeniami, a więc mamy 4¹⁵ możliwości.

Pytanie 2: Jak zagwarantować, że wagony nie będą puste?

Każda z osób wybiera jeden z 4 wagonów. Jest to wariacja z powtórzeniami, a więc mamy 4^{15} możliwości.

Pytanie 2: Jak zagwarantować, że wagony nie będą puste?

Zdefiniujmy poniższe zbiory dla $k \in \{1, 2, 3, 4\}$:

Każda z osób wybiera jeden z 4 wagonów. Jest to wariacja z powtórzeniami, a więc mamy 4^{15} możliwości.

Pytanie 2: Jak zagwarantować, że wagony nie będą puste?

Zdefiniujmy poniższe zbiory dla $k \in \{1, 2, 3, 4\}$:

 A_k – zbiór sposobów wejścia 15 osób do pociągu z 4 wagonami w którym k-ty wagon pozostaje pusty

Każda z osób wybiera jeden z 4 wagonów. Jest to wariacja z powtórzeniami, a więc mamy 4^{15} możliwości.

Pytanie 2: Jak zagwarantować, że wagony nie będą puste?

Zdefiniujmy poniższe zbiory dla $k \in \{1, 2, 3, 4\}$:

 A_k – zbiór sposobów wejścia 15 osób do pociągu z 4 wagonami w którym k-ty wagon pozostaje pusty

Pytanie 3: Co chcemy wyznaczyć?

Pytanie 1: Na ile sposobów 15 osób może wejść do pociągu z 4 wagonami, jeśli wagony mogą pozostać puste?

Każda z osób wybiera jeden z 4 wagonów. Jest to wariacja z powtórzeniami, a więc mamy 4^{15} możliwości.

Pytanie 2: Jak zagwarantować, że wagony nie będą puste?

Zdefiniujmy poniższe zbiory dla $k \in \{1, 2, 3, 4\}$:

 A_k – zbiór sposobów wejścia 15 osób do pociągu z 4 wagonami w którym k-ty wagon pozostaje pusty

Pytanie 3: Co chcemy wyznaczyć?

$$A'_1 \cap A'_2 \cap A'_3 \cap A'_4$$

Pytanie 1: Na ile sposobów 15 osób może wejść do pociągu z 4 wagonami, jeśli wagony mogą pozostać puste?

Każda z osób wybiera jeden z 4 wagonów. Jest to wariacja z powtórzeniami, a więc mamy 4^{15} możliwości.

Pytanie 2: Jak zagwarantować, że wagony nie będą puste?

Zdefiniujmy poniższe zbiory dla $k \in \{1, 2, 3, 4\}$:

 A_k – zbiór sposobów wejścia 15 osób do pociągu z 4 wagonami w którym k-ty wagon pozostaje pusty

Pytanie 3: Co chcemy wyznaczyć?

$$A_1' \cap A_2' \cap A_3' \cap A_4' = (A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4)'$$

Zadanie	na rozgrze	wkę
	Zadanie	A.1
	Zadanie	A.2

Zadanie A.3 Zadanie A.4 Zadanie A.5

$$|A_k| =$$

$$|A_k|=3^{15}$$

$$|A_k| = 3^{15}$$
$$|A_k \cap A_l| =$$

$$|A_k| = 3^{15}$$

$$|A_k \cap A_I| = 2^{15} \ \mathrm{dla} \ k \neq I$$

$$\begin{aligned} |A_k| &= 3^{15} \\ |A_k \cap A_I| &= 2^{15} \; \mathrm{dla} \; k \neq I \\ |A_k \cap A_I \cap A_m| &= \end{aligned}$$

$$|A_k| = 3^{15}$$

$$|A_k \cap A_I| = 2^{15} \ \mathrm{dla} \ k \neq I$$

 $|A_k\cap A_I\cap A_m|=1^{15}\;$ dla parami różnych k,I,m

$$\begin{split} |A_k| &= 3^{15} \\ |A_k \cap A_I| &= 2^{15} \; \text{ dla } k \neq I \\ \\ |A_k \cap A_I \cap A_m| &= 1^{15} \; \text{ dla parami r\'o\'znych } k, I, m \\ \\ |A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4| &= \end{split}$$

$$\begin{split} |A_k| &= 3^{15} \\ |A_k \cap A_I| &= 2^{15} \; \text{ dla } k \neq I \end{split}$$

$$\begin{split} |A_k \cap A_I \cap A_m| &= 1^{15} \; \text{ dla parami r\'ożnych } k, I, m \\ |A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4| &= 0^{15} \end{split}$$

$$\begin{aligned} |A_k| &= 3^{15} \\ |A_k \cap A_I| &= 2^{15} \; \text{ dla } k \neq I \end{aligned}$$

$$|A_k \cap A_I \cap A_m| = 1^{15} \; \text{ dla parami r\'o\'znych } k, I, m$$

$$|A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4| = 0^{15}$$

$$|A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4| =$$

$$\begin{split} |A_k| &= 3^{15} \\ |A_k \cap A_I| &= 2^{15} \; \text{ dla } k \neq I \end{split}$$

$$\begin{split} |A_k \cap A_I \cap A_m| &= 1^{15} \; \text{ dla parami r\'o\'znych } k, I, m \\ |A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4| &= 0^{15} \end{split}$$

$$|A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4| = \left(\sum_{1 \leqslant k \leqslant 4} |A_k|\right)$$

$$|A_k| = 3^{15}$$

$$|A_k \cap A_l| = 2^{15} \ \mathrm{dla} \ k \neq l$$

$$|A_k\cap A_I\cap A_m|=1^{15}\ \ {\rm dla\ parami\ r\'oznych}\ k,I,m$$

$$|A_1\cap A_2\cap A_3\cap A_4|=0^{15}$$

$$|A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4| = \left(\sum_{1 \leqslant k \leqslant 4} |A_k|\right) - \left(\sum_{1 \leqslant k < l \leqslant 4} |A_k \cap A_l|\right) +$$

$$|A_k| = 3^{15}$$

$$|A_k \cap A_I| = 2^{15} \text{ dla } k \neq I$$

$$|A_k\cap A_l\cap A_m|=1^{15}\ \text{dla parami r\'ożnych }k,l,m$$

$$|A_1\cap A_2\cap A_3\cap A_4|=0^{15}$$

$$|A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4| = \left(\sum_{1 \leqslant k \leqslant 4} |A_k|\right) - \left(\sum_{1 \leqslant k < l \leqslant 4} |A_k \cap A_l|\right) + \left(\sum_{1 \leqslant k < l < m \leqslant 4} |A_k \cap A_l \cap A_m|\right)$$

$$|A_k| = 3^{15}$$

$$|A_k \cap A_I| = 2^{15} \ \mathrm{dla} \ k \neq I$$

$$|A_k\cap A_I\cap A_m|=1^{15}\ \text{dla parami różnych }k,I,m$$

$$|A_1\cap A_2\cap A_3\cap A_4|=0^{15}$$

$$\begin{aligned} |A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4| &= \left(\sum_{1 \leqslant k \leqslant 4} |A_k|\right) - \left(\sum_{1 \leqslant k < l \leqslant 4} |A_k \cap A_l|\right) + \\ &+ \left(\sum_{1 \leqslant k < l < m \leqslant 4} |A_k \cap A_l \cap A_m|\right) - \left(|A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4|\right) = \end{aligned}$$

$$|A_k| = 3^{15}$$
$$|A_k \cap A_l| = 2^{15} \operatorname{dla} k \neq l$$

$$|A_k\cap A_l\cap A_m|=1^{15}\ \text{dla parami r\'ożnych }k,l,m$$

$$|A_1\cap A_2\cap A_3\cap A_4|=0^{15}$$

$$|A_{1} \cup A_{2} \cup A_{3} \cup A_{4}| = \left(\sum_{1 \leq k \leq 4} |A_{k}|\right) - \left(\sum_{1 \leq k < l \leq 4} |A_{k} \cap A_{l}|\right) + \left(\sum_{1 \leq k < l < m \leq 4} |A_{k} \cap A_{l} \cap A_{m}|\right) - \left(|A_{1} \cap A_{2} \cap A_{3} \cap A_{4}|\right) = \left(\sum_{1 \leq k \leq 4} 3^{15}\right) - \left(\sum_{1 \leq k < l \leq 4} 2^{15}\right) + \left(\sum_{1 \leq k < l < m \leq 4} 1^{15}\right) - \left(0^{15}\right) =$$

$$\left(\sum_{1\leqslant k\leqslant 4} 3^{15}\right) - \left(\sum_{1\leqslant k< l\leqslant 4} 2^{15}\right) + \left(\sum_{1\leqslant k< l< m\leqslant 4} 1^{15}\right) - \left(0^{15}\right) =$$

$$\begin{split} \left(\sum_{1 \leqslant k \leqslant 4} 3^{15}\right) - \left(\sum_{1 \leqslant k < l \leqslant 4} 2^{15}\right) + \left(\sum_{1 \leqslant k < l < m \leqslant 4} 1^{15}\right) - \left(0^{15}\right) = \\ = \binom{4}{1} 3^{15} \end{split}$$

$$\begin{split} \left(\sum_{1 \leqslant k \leqslant 4} 3^{15}\right) - \left(\sum_{1 \leqslant k < l \leqslant 4} 2^{15}\right) + \left(\sum_{1 \leqslant k < l < m \leqslant 4} 1^{15}\right) - \left(0^{15}\right) = \\ = \binom{4}{1} 3^{15} - \binom{4}{2} 2^{15} \end{split}$$

$$\begin{split} \left(\sum_{1\leqslant k\leqslant 4} 3^{15}\right) - \left(\sum_{1\leqslant k< l\leqslant 4} 2^{15}\right) + \left(\sum_{1\leqslant k< l< m\leqslant 4} 1^{15}\right) - \left(0^{15}\right) = \\ = \binom{4}{1} 3^{15} - \binom{4}{2} 2^{15} + \binom{4}{3} 1^{15} \end{split}$$

$$\left(\sum_{1\leqslant k\leqslant 4} 3^{15}\right) - \left(\sum_{1\leqslant k< l\leqslant 4} 2^{15}\right) + \left(\sum_{1\leqslant k< l< m\leqslant 4} 1^{15}\right) - \left(0^{15}\right) =$$

$$= \binom{4}{1} 3^{15} - \binom{4}{2} 2^{15} + \binom{4}{3} 1^{15} = 4 \cdot 3^{15} - 6 \cdot 2^{15} + 4$$

$$\left(\sum_{1\leqslant k\leqslant 4} 3^{15}\right) - \left(\sum_{1\leqslant k< l\leqslant 4} 2^{15}\right) + \left(\sum_{1\leqslant k< l< m\leqslant 4} 1^{15}\right) - \left(0^{15}\right) =$$

$$= \binom{4}{1} 3^{15} - \binom{4}{2} 2^{15} + \binom{4}{3} 1^{15} = 4 \cdot 3^{15} - 6 \cdot 2^{15} + 4$$

$$\left(\sum_{1\leqslant k\leqslant 4} 3^{15}\right) - \left(\sum_{1\leqslant k< l\leqslant 4} 2^{15}\right) + \left(\sum_{1\leqslant k< l< m\leqslant 4} 1^{15}\right) - \left(0^{15}\right) =$$

$$= \binom{4}{1} 3^{15} - \binom{4}{2} 2^{15} + \binom{4}{3} 1^{15} = 4 \cdot 3^{15} - 6 \cdot 2^{15} + 4$$

$$\left(\sum_{1\leqslant k\leqslant 4} 3^{15}\right) - \left(\sum_{1\leqslant k< l\leqslant 4} 2^{15}\right) + \left(\sum_{1\leqslant k< l< m\leqslant 4} 1^{15}\right) - \left(0^{15}\right) =$$

$$= \binom{4}{1} 3^{15} - \binom{4}{2} 2^{15} + \binom{4}{3} 1^{15} = 4 \cdot 3^{15} - 6 \cdot 2^{15} + 4$$

$$|A_1' \cap A_2' \cap A_3' \cap A_4'| = |(A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4)'| =$$

$$\left(\sum_{1 \leqslant k \leqslant 4} 3^{15}\right) - \left(\sum_{1 \leqslant k < l \leqslant 4} 2^{15}\right) + \left(\sum_{1 \leqslant k < l < m \leqslant 4} 1^{15}\right) - \left(0^{15}\right) =$$

$$= \binom{4}{1} 3^{15} - \binom{4}{2} 2^{15} + \binom{4}{3} 1^{15} = 4 \cdot 3^{15} - 6 \cdot 2^{15} + 4$$

$$|A_1' \cap A_2' \cap A_3' \cap A_4'| = |(A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4)'| =$$

$$= |X| - |A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4|$$

$$\left(\sum_{1\leqslant k\leqslant 4} 3^{15}\right) - \left(\sum_{1\leqslant k< l\leqslant 4} 2^{15}\right) + \left(\sum_{1\leqslant k< l< m\leqslant 4} 1^{15}\right) - \left(0^{15}\right) =$$

$$= \binom{4}{1} 3^{15} - \binom{4}{2} 2^{15} + \binom{4}{3} 1^{15} = 4 \cdot 3^{15} - 6 \cdot 2^{15} + 4$$

$$|A'_1 \cap A'_2 \cap A'_3 \cap A'_4| = |(A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup A_4)'| =$$

$$=|X|-|A_1\cup A_2\cup A_3\cup A_4|=4^{15}-4\cdot 3^{15}+6\cdot 2^{15}-4$$

Na ile sposobów można włożyć 30 kul do 20 rozróżnialnych urn tak, aby w każdej urnie była co najmniej jedna kula, jeśli

- a) kule są nierozróżnialne?
- b) kule są rozróżnialne?

UWAGA: porównaj zadanie z zadaniem A.3. z zestawu o schematach wyboru

Na ile sposobów można włożyć 30 kul do 20 rozróżnialnych urn tak, aby w każdej urnie była co najmniej jedna kula, jeśli

a) kule są nierozróżnialne?

Na ile sposobów można włożyć 30 kul do 20 rozróżnialnych urn tak, aby w każdej urnie była co najmniej jedna kula, jeśli

a) kule są nierozróżnialne?

Musimy najpierw włożyć po jednej kuli do każdej z urn.

Na ile sposobów można włożyć 30 kul do 20 rozróżnialnych urn tak, aby w każdej urnie była co najmniej jedna kula, jeśli

a) kule są nierozróżnialne?

Musimy najpierw włożyć po jednej kuli do każdej z urn. Kule są nierozróżnialne, więc jest tylko 1 sposób, aby to zrobić.

Na ile sposobów można włożyć 30 kul do 20 rozróżnialnych urn tak, aby w każdej urnie była co najmniej jedna kula, jeśli

a) kule są nierozróżnialne?

Musimy najpierw włożyć po jednej kuli do każdej z urn. Kule są nierozróżnialne, więc jest tylko 1 sposób, aby to zrobić. Następnie ze zbioru 20 urn wybieramy multizbiór 10 urn, do których włożymy pozostałe kule.

Na ile sposobów można włożyć 30 kul do 20 rozróżnialnych urn tak, aby w każdej urnie była co najmniej jedna kula, jeśli

a) kule są nierozróżnialne?

Musimy najpierw włożyć po jednej kuli do każdej z urn. Kule są nierozróżnialne, więc jest tylko 1 sposób, aby to zrobić. Następnie ze zbioru 20 urn wybieramy multizbiór 10 urn, do których włożymy pozostałe kule. Są to zatem kombinacje z powtórzeniami, odpowiedź to

Na ile sposobów można włożyć 30 kul do 20 rozróżnialnych urn tak, aby w każdej urnie była co najmniej jedna kula, jeśli

a) kule są nierozróżnialne?

Musimy najpierw włożyć po jednej kuli do każdej z urn. Kule są nierozróżnialne, więc jest tylko 1 sposób, aby to zrobić. Następnie ze zbioru 20 urn wybieramy multizbiór 10 urn, do których włożymy pozostałe kule. Są to zatem kombinacje z powtórzeniami, odpowiedź to

$$\binom{10+20-1}{10}.$$

Na ile sposobów można włożyć 30 kul do 20 rozróżnialnych urn tak, aby w każdej urnie była co najmniej jedna kula, jeśli

b) kule są rozróżnialne?

Na ile sposobów można włożyć 30 kul do 20 rozróżnialnych urn tak, aby w każdej urnie była co najmniej jedna kula, jeśli

b) kule są rozróżnialne?

Wskazówka: Podpunkt b) jest analogiczny do zadania A.3, jedynie liczby są większe.

Na ile sposobów można włożyć 30 kul do 20 rozróżnialnych urn tak, aby w każdej urnie była co najmniej jedna kula, jeśli

b) kule są rozróżnialne?

Wskazówka: Podpunkt b) jest analogiczny do zadania A.3, jedynie liczby są większe.

wagony – urny osoby – kule

Twierdzenie (Zasada włączeń i wyłączeń (przypadek ogólny))

Niech A_1, A_2, \ldots, A_n będą dowolnymi zbiorami skończonymi. Wtedy

$$|A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n| = \left| \bigcup_{i=1}^n A_i \right| = \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} S_k^{(n)},$$

gdzie
$$S_k^{(n)} = \sum_{J\subseteq [n], |J|=k} |\bigcap_{j\in J} A_j|$$
, dla każdego $k=1,2,\ldots,n$.

Twierdzenie (Zasada włączeń i wyłączeń (wersja symetryczna))

Niech A_1, A_2, \ldots, A_n będą skończonymi zbiorami, dla których

$$|A_1| = |A_2| = \ldots = |A_n|,$$

$$|A_1 \cap A_2| = |A_1 \cap A_3| = \ldots = |A_{n-1} \cap A_n|,$$

:

Wtedy

$$|A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n| = \left| \bigcup_{i=1}^n A_i \right| = \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \binom{n}{k} |A_1 \cap A_2 \cap \ldots \cap A_k|.$$

Zadanie	na	rozgrze	wkę
	7	Zadanie	A.1
	7	7adanie	A 2

Zadanie A.3 Zadanie A.4 Zadanie A.5

A_i – zbiór rozłożeń 30 rozróżnialnych kul w 20 rozróżnialnych urnach, w którym i-ta urna jest pusta
Chcemy wyznaczyć:

Chcemy wyznaczyć: $|A_1' \cap A_2' \cap \ldots \cap A_{20}'|$

Chcemy wyznaczyć: $|A_1' \cap A_2' \cap \ldots \cap A_{20}'| = |(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_{20})'|$

Chcemy wyznaczyć:
$$|A_1'\cap A_2'\cap\ldots\cap A_{20}'|=|(A_1\cup A_2\cup\ldots\cup A_{20})'|$$

$$|A_{i_1} \cap A_{i_2} \cap ... \cap A_{i_k}| =$$

Chcemy wyznaczyć:
$$|A_1' \cap A_2' \cap \ldots \cap A_{20}'| = |(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_{20})'|$$

$$|A_{i_1} \cap A_{i_2} \cap ... \cap A_{i_k}| = (20 - k)^{30}$$

Chcemy wyznaczyć:
$$|A_1' \cap A_2' \cap \ldots \cap A_{20}'| = |(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_{20})'|$$

$$|A_{i_1} \cap A_{i_2} \cap ... \cap A_{i_k}| = (20 - k)^{30}$$

$$|A_1 \cup A_2 \cup ... \cup A_{20}| =$$

Chcemy wyznaczyć:
$$|A_1'\cap A_2'\cap\ldots\cap A_{20}'|=|(A_1\cup A_2\cup\ldots\cup A_{20})'|$$

$$|A_{i_1} \cap A_{i_2} \cap ... \cap A_{i_k}| = (20 - k)^{30}$$

$$|A_1 \cup A_2 \cup ... \cup A_{20}| = \sum_{k=1}^{20} (-1)^{k-1} {20 \choose k} |A_1 \cap A_2 \cap ... \cap A_k|$$
=

Chcemy wyznaczyć: $|A_1' \cap A_2' \cap ... \cap A_{20}'| = |(A_1 \cup A_2 \cup ... \cup A_{20})'|$

$$|A_{i_1} \cap A_{i_2} \cap ... \cap A_{i_k}| = (20 - k)^{30}$$

$$|A_1 \cup A_2 \cup ... \cup A_{20}| = \sum_{k=1}^{20} (-1)^{k-1} {20 \choose k} |A_1 \cap A_2 \cap ... \cap A_k|$$
$$= \sum_{k=1}^{20} (-1)^{k-1} {20 \choose k} (20-k)^{30}$$

$$X$$
 – liczba wszystkich sposobów, $|X| =$

$$|A'_1 \cap A'_2 \cap \ldots \cap A'_{20}| = |(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_{20})'|$$

$$X$$
 – liczba wszystkich sposobów, $|X| = 20^{30}$

$$|A'_1 \cap A'_2 \cap \ldots \cap A'_{20}| = |(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_{20})'|$$

= |X| - |A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_{20}|
=

$$|A'_1 \cap A'_2 \cap \ldots \cap A'_{20}| = |(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_{20})'|$$

$$= |X| - |A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_{20}|$$

$$= 20^{30} - \sum_{k=1}^{20} (-1)^{k-1} {20 \choose k} (20 - k)^{30}$$

$$=$$

$$|A'_1 \cap A'_2 \cap \ldots \cap A'_{20}| = |(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_{20})'|$$

$$= |X| - |A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_{20}|$$

$$= 20^{30} - \sum_{k=1}^{20} (-1)^{k-1} {20 \choose k} (20 - k)^{30}$$

$$= \sum_{k=0}^{20} (-1)^k {20 \choose k} (20 - k)^{30}$$

Zadanie

Na ile sposobów można ustawić 2n małżonków z n, $n \geqslant 2$, par małżeńskich w rzędzie tak, aby

- a) istniała para małżeńska, która stoi obok siebie?
- b) żadna z pań nie stała obok swojego męża?

Zadanie	na rozgrzewkę
	Zadanie A.1
	Zadanie A.2

Zadanie A.3 Zadanie A.4 Zadanie A.5

$$A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n$$

$$A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n$$

$$|A_i| =$$

$$A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n$$

$$|A_i| = (2n-1)! \cdot 2$$

$$A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n$$

$$|A_i|=(2n-1)!\cdot 2$$

$$|A_i \cap A_j| =$$

$$A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n$$

$$|A_i| = (2n-1)! \cdot 2$$

$$|A_i \cap A_i| = (2n-2)! \cdot 2 \cdot 2, \ i \neq j$$

Zbiór ustawień, w którym istnieje para małżeńska, która stoi obok siebie to:

$$A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n$$

$$|A_i|=(2n-1)!\cdot 2$$

$$|A_i \cap A_j| = (2n-2)! \cdot 2 \cdot 2, \ i \neq j$$

:

Zbiór ustawień, w którym istnieje para małżeńska, która stoi obok siebie to:

$$A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n$$

$$|A_i| = (2n-1)! \cdot 2$$

$$|A_i \cap A_j| = (2n-2)! \cdot 2 \cdot 2, \ i \neq j$$

- 1

$$|A_{i_1} \cap A_{i_2} \cap \ldots \cap A_{i_k}| =$$

Zbiór ustawień, w którym istnieje para małżeńska, która stoi obok siebie to:

$$A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n$$

$$|A_i|=(2n-1)!\cdot 2$$

$$|A_i \cap A_j| = (2n-2)! \cdot 2 \cdot 2, \ i \neq j$$

:

$$|A_{i_1} \cap A_{i_2} \cap \ldots \cap A_{i_k}| = (2n-k)! \cdot 2^k$$

$$A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n$$

$$|A_i|=(2n-1)!\cdot 2$$

$$|A_i \cap A_j| = (2n-2)! \cdot 2 \cdot 2, \ i \neq j$$

$$|A_{i_1} \cap A_{i_2} \cap \ldots \cap A_{i_k}| = (2n-k)! \cdot 2^k$$

$$|A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n| =$$

Zbiór ustawień, w którym istnieje para małżeńska, która stoi obok siebie to:

$$A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n$$

$$|A_i| = (2n-1)! \cdot 2$$

$$|A_i \cap A_i| = (2n-2)! \cdot 2 \cdot 2, i \neq i$$

:

$$|A_{i_1} \cap A_{i_2} \cap \ldots \cap A_{i_k}| = (2n-k)! \cdot 2^k$$

$$|A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n| = \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \binom{n}{k} (2n-k)! \cdot 2^k$$

X – zbiór wszystkich ustawień, |X| =

 A_i – zbiór ustawień, w którym i-ta para stoi obok siebie X – zbiór wszystkich ustawień, |X|=(2n)!

X – zbiór wszystkich ustawień, |X| = (2n)!

$$X$$
 – zbiór wszystkich ustawień, $|X| = (2n)!$

$$(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n)'$$

$$X$$
 – zbiór wszystkich ustawień, $|X| = (2n)!$

$$(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n)'$$

$$|(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n)'| =$$

X – zbiór wszystkich ustawień, |X| = (2n)!

$$(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n)'$$

$$|(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n)'| = |X| - |A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n|$$

X – zbiór wszystkich ustawień, |X| = (2n)!

$$(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n)'$$

$$|(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n)'| = |X| - |A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n|$$

$$= (2n)! - \sum_{k=1}^{n} (-1)^{k-1} \binom{n}{k} (2n-k)! \cdot 2^k$$

X – zbiór wszystkich ustawień, |X| = (2n)!

$$(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n)'$$

$$|(A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n)'| = |X| - |A_1 \cup A_2 \cup \ldots \cup A_n|$$

$$= (2n)! - \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \binom{n}{k} (2n-k)! \cdot 2^k$$

$$= \sum_{k=0}^n (-1)^k \binom{n}{k} (2n-k)! \cdot 2^k$$